

Obsah

Úvod	11
Vývoj dětského výtvarného projevu (Z. Nedvědová)	13
Počátky dětské kresby	13
Přechod ke znakové kresbě	14
Znaková kresba v rozvoji dětského zobrazování	16
Hlavonožec a paňák	16
Typické znaky v dětských kresbách	17
Dětský kolorit (barevnost)	19
Modelování	20
Jak chápat a hodnotit dětský výtvarný projev	20
Kresba (Z. Nedvědová)	23
Technika kresby	24
Kreslicí nástroje, materiály, podklady, pomůcky	24
Tužky a pastelky	26
Uhel a rudka	27
Pastely	27
Fixy	28
Pera	28
Štětce	29
Netradiční kresebné nástroje	29
Tuše, inkousty, mořidla, barvy	31
Podklady a pomůcky ke kresbě	31
Jak kreslit	33
Zobrazení objemu	34
Zobrazení prostoru	35
Kresba zátiší	39
O kompozici	42
Kresba postavy	42
Portrét	46
Kresba hlavy	46
Kresba zvířat	49
Kresba krajiny	50
Netradiční kresebné náměty	53
Ukázky dětských kreseb	54

Grafika (Z. Nedvědová)	61
Tisk z výšky	62
Tisk z hloubky	62
Rytiny	63
Lepty	63
Tisk z plochy	64
Serigrafie	65
Grafické nástroje a materiály	65
Klasické techniky tisku, které lze realizovat i v improvizovaných podmínkách:	67
Linoryt	67
Dřevořez (dřevoryt)	70
Suchá jehla	71
Alternativní grafické techniky vycházející z tisku z výšky	73
Otisky předmětů, přírodnin, lidského těla	73
Tisk z papírové šablony, vystřihovánky, papírořezu	76
Tisk z lepenky	78
Tisk z koláže	79
Tisk z reliéfní kresby	81
Sádroryt	81
Plastelinoryt	82
Tisk z polystyrenové matrice	82
Tisk z kovové matrice	82
Alternativní grafické techniky vycházející z tisku z hloubky	82
Papíroryt	82
Nepravé grafické techniky	84
Frotáž	84
Monotyp (temperový, olejový, pastelový)	85
Protisk	87
Otisk z kopírovacího papíru	88
Odkrývací techniky	89
Gumotisk	90
Rezerváž zmizíkem	91
Technika smývané tuše	92
Fotogram	93
Xerografie	93
Počítačová grafika	94
Užitá grafika	95
Adjustace	101

Malba (I. Zatloukalová)	103
Co bychom měli vědět o barvách	103
Mísení barev a vztahy mezi barvami	104
Malířské techniky	105
Klasické malířské techniky	105
Olejomalba	105
Enkaustika	106
Mozaika	106
Freska	106
Sgrafito	106
Malířské techniky vhodné pro práci s dětmi	107
Akvarel	107
Kvaš	108
Tempera	109
Netradiční malířské materiály	112
Náměty her s barvou	112
Náměty netradičních postupů v malbě	113
Klasické malířské náměty	116
Výtvarné práce v materiálu (I. Zatloukalová)	119
Asambláž	119
Modelování z klasických materiálů	121
Sochařská hlína	121
Nástroje a pomůcky	122
Technika modelování v hlíně	123
Hry s hlínou	125
Modelování jednoduchých nádob	125
Modelování z jednoho kusu hlíny	125
Modelování z hliněných válečků	125
Modelování z hliněného plátu	126
Modelování figur	127
Modelování z jednoho kusu hlíny	127
Modelování z hliněného plátu	128
Modelování nanášením hlíny na opěrné jádro	128
Modelování reliéfu	129
Keramická hlína	130
Sušení a pálení keramiky	130
Zdobení nevypáleného střepu	130
Zdobení vypáleného střepu (glazováním)	130
Sádra	131
Nástroje a pomůcky	131
Příprava sádry pro odlévání	131
Výroba sádrové formy	132

VÝTVARNÁ TVORBA PRO KAŽDĚHO

Povrchová úprava sádrového odlitku	133
Hliněný výtlaček ze sádrové formy	134
Technika modelování v sádře	134
Sádrová plastika ze sáčky	134
Nanášení sádry na opěrné jádro	134
Tvarování sádrového bloku	135
Modelování z neklasických materiálů	136
Plastelína (modelína)	136
Modurit (modelit)	136
DAS (Aquaplast)	137
Vizovické těsto	137
Slané těsto	137
Pórobeton	138
Polystyrén	138
Jíl	138
Písek	138
Tvarování a konstruování z různých materiálů	139
Papír	139
Nástroje a pomůcky	140
Koláž	140
Dekoláž	141
Rozsouvání tvarů	141
Roláž	142
Nepravá intarzie	143
Papírová mozaika	144
Papírořez	144
Reliéf z proužků papíru	146
Reliéf z vyklápených prvků	146
Reliéf z vlhkého papíru	147
Vtlačovaný reliéf	148
Zvířátka „ze sáčky“	149
Masky	149
Objekty z papírových obalů	151
Textil	152
Nástroje a pomůcky	152
Kroucená šňůrka	153
Kresba nití	153
Tkaní	153
Tkaní na slámkách	155
Tkaní na tkací destičce	155
Tkaní na rámu	156
Gobelin	157
Niták	157
Malování na textil	159

Potiskování textilu	159
Vyvažovaná batika	159
Vosková batika	161
Textilní aplikace	162
Textilní koláž	162
Textilní hračky a loutky	162
Prstové loutky	163
Dlaňové loutky	163
Maňásek	163
Loutky z vařečky	165
Kov	166
Nástroje a pomůcky	166
Drátěné pletivo a síťovina	168
Plech a kovová fólie	168
Ozdoby z litého kovu	170
Přírodní materiály	170
Dřevo	171
Nástroje a pomůcky pro práci se dřevem	172
Plastika ze dřeva	172
Mozaika z oblázků	173
Odlitek otisku kůry stromu	173
Odlévání stop	173
Výtvarné činnosti v přírodě	174
Náměty činností v přírodě	174
Cesty k výtvarnému umění (Z. Nedvědová)	177
Přehled významných expozičních výtvarného umění v ČR	178
I. Pražské	178
II. Mimo Prahu	178
Závěrem	179
Seznam obrázků	181
Seznam použité literatury	187